

3.

SZIRMABESENYŐ NAGYKÖZSÉG
Önkormányzata
Ügyiratszám: SZ/1936-2/2023.

ELŐTERJESZTÉS

Szirmabesenyő Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének
2023. július 6-i soros nyílt ülésére

A II. Rákóczi Ferenc Megyei Hatókörű Városi Könyvtár tájékoztatója
a 2022. évben nyújtott szolgáltatásokról

Előterjesztő:

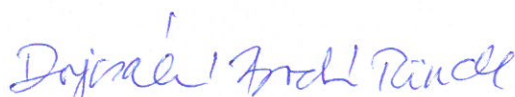

Bodnár Krisztián
polgármester

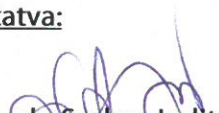
Készítette:

Varga Gábor
igazgató

Egyeztetve:

Dojcsákné Bodnár Tünde
könyvtáros

Törvényességi véleményezésre bemutatva:

dr. Szakos Judit
jegyző

Szirmabesenyő, 2023. június 15.

Előzetesen tárgyalja:	Pénzügyileg ellenőrizte:
A döntéshez egyszerű minősített ☒ többség szükséges ☐	
Az előterjesztést nyílt ülésen kell tárgyalni	☒
Az előterjesztést zárt ülésen kell tárgyalni	☐
Az előterjesztés zárt ülésen tárgyalható	☐
A rendelettervezetet társadalmi egyeztetésre kell bocsátani	☐
Melléklet:	☐
Függelék:	☐
Az előterjesztés kapcsán érintettségét jelezte:	..... képviselő

Kérem, a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést áttekinteni és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjenek.

Szirmabesenyő, 2023. június 15.

Bodnár Krisztián
polgármester

HATÁROZAT-TERVEZET

Szirmabesenyő Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének ..../2023. (.....) Kt. határozata könyvtári szolgáltatásra vonatkozó tájékoztató elfogadásáról

Szirmabesenyő Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testülete megtárgyalta a II. Rákóczi Ferenc Megyei Hatókörű Városi Könyvtár tájékoztatóját a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretében a településen a 2022. évben nyújtott szolgáltatásokról és azt (szavazati arány) elfogadta.

Bodnár Krisztián s.k.
polgármester

dr. Szakos Judit s.k.
jegyző

6-15-22/2023.

II. RÁKÓCZI FERENC KÖNYVTÁR

3530 MISKOLC, GÖRGEY A. U. 11.

46/503-120 | RAKOCZI@RFMLIB.HU | WWW.RFMLIB.HU

Érkezett

2023 MÁJ 26

Érk.sz. 3522/2023

SZIRMABESENYOI POLGÁRMESTERI HIVATAL			
2/1936-2/2023	Melléklet	szám	db
ikt. dát.		2023 MÁJ 26.	án
			én
Előszám:	Alsószám:	Határidő:	Előadó:

A II. Rákóczi Ferenc Könyvtár tájékoztatója
a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretében

SZIRMABESENYŐ

település számára

2022-ben nyújtott szolgáltatásokról

BEVEZETÉS

Az 1997. évi CXL. törvény 64. § értelmében Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye kistélepi ellátási könyvtári ellátásának megszervezése és folyamatos biztosítása a II. Rákóczi Ferenc Könyvtár feladata, melyet a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működéséről szóló 39/2013 (V. 31.) EMMI rendelet előírásainak megfelelően alakított ki.

A jogszabályok szerint az 5500 főnél kisebb lélekszámú települések önkormányzatai a kötelező könyvtári ellátást nemcsak nyilvános könyvtár fenntartásával, hanem a vármegyei hatókörű városi könyvtár szolgáltatásainak igénybevitelével is teljesíthetik. Vármegyénkben 2022-ben 331 település élt ezzel a lehetőséggel és vette igénybe ezt a szolgáltatást. Könyvtárbuszos ellátást a települések 15,4%-a igényelt, míg az önkormányzatok 84,6%-a arra törekedett, hogy helyben biztosítsa a könyvtár és a közösségi tér nyújtotta lehetőségeket. A rendelet maradéktalan betartása mellett a szolgáltatásszervezés során törekedtünk a vármegye sajátosságai (településszerkezet, demográfia, hátrányos helyzet) és a helyi igények figyelembevételére. Legfontosabb alapelvünk a gazdaságos és hatékony üzemeltetés.

Az évek folyamán intézményünk vezetésében, és a fenntartó önkormányzatok vonatkozásában is sok változás történt. A használók igényeinek átalakulása a szolgáltatásokban is több módosítást eredményezett ezért 2022-ben felülvizsgáltuk és kiegészítettük a korábbi könyvtárellátási szolgáltatás biztosítására vonatkozó megállapodást. A módosításokat mind a 331 polgármester elfogadta, így munkánkat 2023-tól az új szerződésben foglaltak szerint folytatjuk.

Az év folyamán szervezeti változás is történt: a 12 fős Területellátási csoport azonos feladatokkal és létszámmal osztállyá alakult, mely közvetlenül az igazgató irányítása alá tartozik.

A II. Rákóczi Ferenc Könyvtár a költségvetési törvényben meghatározottak szerint a vármegyei Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működtetésére 2022-ben **258.859.300 Ft** állami támogatásban részesült. A költségvetési forrás felhasználását szigorú tervezés mellett, a települések igényeit is figyelembe véve, előzetes helyzetfelmérést követően végeztük. Ennek során alap dokumentumként használtuk a 39/2013. (V. 31.) EMMI rendeletben meghatározottakat, így valamennyi beszerzést, fejlesztést a vármegyei hatókörű városi könyvtár koordinált, s a forráskezelést is központilag bonyolítottuk. Valamennyi árajánlat-kérés, megrendelés, számlakezelés a szolgáltató intézményben zajlott, biztosítva a források hatékony felhasználását, átláthatóságát, a nyilvántartások egységességét. A dokumentum-beszerzést továbbra is kiemelten kezeltük. Közbeszerzési eljárást bonyolítottunk le, mert a dokumentumbeszerzési keret nagysága ezt kötelezővé tette. A könyvek szállítást, a közbeszerzési eljárás nyertese, a Könyvtárellátó Közhasznú Kft. végezte. Jelentős összeget

fordítottunk a folyóiratok megrendelésére, a 2022. évi előfizetésekre, figyelembe véve a helyi igényeket.

A globális chiphiány és a beszerzési nehézségek miatt a 2021 áprilisában megrendelt eszközöket csak decemberben tudta leszállítani a forgalmazó, így azok településre juttatása 2022 év elejére csúszott. A 2022-es beszerzések a fenti nehézségek miatt szintén lassan zajlottak le. Így a tavalyi évben jelentősen összetorlódott a telepítendő és kiszállítandó eszközök mennyisége.

Az energiaválság jelentős változást hozott az intézmények működésében, és visszaesést a szolgáltatások területén. A Könyvtári, információs és közösségi helyek nagyobb része rövidebb nyitvatartási időben volt elérhető. Néhány esetben az önkormányzat radikálisabb lépésre kényszerült: a könyvtár épületében csak temperáló fűtést engedélyezett, a munkatárs pedig egy másik, - a könyvtár közelében lévő - helyszínen (önkormányzat, iskola) végezte tovább feladatait. Ez egyrészt a helyi szolgáltatásban okozott komoly fennakadásokat, másrészt a területi referensek és a könyvtári munkatársak együttműködését is megnehezítette. Ugyanakkor több településen új online szolgáltatásokat vezettek be, melyek segítségével a továbbiakban is kiszolgálták az olvasóikat.

Az energia veszélyhelyzeti korlátozások a könyvtárbuszainkat nem érintették, mindkettő a szokásos menetrend szerint járta a településeket.

A KSZR működtetésére rendelkezésre álló állami forrás jelentős részét a településeken igénybe vehető szolgáltatásokra, azok fejlesztésére használtuk fel, de jelentősebb beruházásokra is sor került. Valamennyi település dokumentum-ellátása mellett arra törekedtünk, hogy biztosítsuk a könyvtári, információs és közösségi terek informatikai ellátottságát, bővítsük eszközparkját, így több nagy összegű beszerzésre került sor. Emellett berendezési tárgyak és elektronikai eszközök vásárlásával javítottuk a települési könyvtárak szolgáltatóképességét.

Az egységes arculat és egységes megjelenés érdekében központilag biztosítjuk az információs táblákat, biankó plakátokat, szóróanyagokat. Ezzel is igyekszünk népszerűsíteni a településeken igénybe vehető könyvtári szolgáltatásokat, az ott megszervezett, központilag koordinált programokat és egyéb eseményeket. A vármegyei KSZR információk portálunkon, a www.bazkonyvtar.hu-n jelennek meg. Itt megtalálhatók a könyvtárak adatai, aktuális hírek.

A KSZR-hez való csatlakozás lehetőséget ad a települések lakosságának a korszerű, minőségi könyvtári szolgáltatásokhoz való hozzáférésre. Ennek feltétele a könyvtár helyének megfelelő megválasztása és kialakítása. 2022-ben a Nemzeti Kulturális Alap (NKA) által kiírt „Kistelepülések könyvtárainak szakmai eszközfejlesztése, korszerűsítése” pályázat segítségével 5 szolgáltatóhely újult meg teljeskörűen. KSZR-keretből további 6 település könyvtári tereit töltöttük meg új bútorzattal. A korszerűsített terekben megélénkült a közösségi élet, nőtt az érdeklődés a könyvtári szolgáltatások iránt, ezért továbbra is kiemelt figyelmet fordítunk a szolgáltatóhelyek fejlesztésére azokon a településeken, ahol a fenntartó önkormányzat is partner ebben.

Minden évben tervszerűen, észszerű arányosságra törekedve osztjuk fel a rendelkezésre álló állami forrást. Biztosítjuk az átláthatóságot a rendelkezésre álló dokumentum- és eszközbeszerzési költségek, a rendezvénykeret, a kézműves anyagok beszerzésének forrása és az előfizetett folyóiratok költségeinek tekintetében.

Összességében elmondható, hogy a tudatos tervezés eredményeként folyamatosan fejlődnek a kistelepülési könyvtárak, fokozatosan bővül a helyben igénybe vehető szolgáltatások köre, növekszik azon települések száma, melyek megújultak és megújulnak.

A TELEPÜLÉS KÖNYVTÁRELLÁTÁSI HELYZETE

A könyvtár elhelyezése, az épület adottságai és a belső terek állapota a szolgáltatások biztosítására alkalmas.

A könyvtár heti **30** órában tart nyitva, ami a jogszabályi előírásoknak megfelel.

A beiratkozott olvasók száma **240** fő, a teljes lakosság csupán 5%- a, amely nagyon alacsonynak tekinthető. Javasolt a személyes kapcsolatok felhasználásával, akciókkal az olvasóközönség aktivizálása.

A személyes, helyben használat **839** alkalom volt. 2022-ben az olvasók **2050** db könyvet vagy folyóiratot kölcsönöztek, helyben pedig **2550** db dokumentumot használtak.

A KSZR KERETÉBEN NYÚJTOTT SZOLGÁLTATÁSOK

Gyűjteményszervezés

A szolgáltatóhelyre **149** db dokumentumot helyeztünk ki **319 314** Ft értékben. 2022-ben a Könyvtárellátó Nonprofit Kft. 40%-os kedvezményt biztosított a könyvtári szolgáltatóhelyek számára vásárolt könyvek esetében. A települések igénye szerint a könyvek tartós letétként kerültek kihelyezésre.

A könyvtárba 7-féle folyóiraatra fizettünk elő **73 127** Ft értékben.

Könyvtárközi kölcsönzés

E szolgáltatás keretében valamennyi, a magyar könyvtári rendszerben fellelhető dokumentumhoz biztosítjuk a hozzáférést. Igény esetén a település könyvtárosa e-mailben, vagy telefonon jelzi, mely könyvre, folyóiratcikkre van szükség. A kért könyvet a GLS csomagküldő szolgálat juttatja el a szolgáltatóhelyre, majd a határidő (3 hét) lejárta után a könyvtár munkatársa válaszbörítékben küldi vissza könyvtárunk részére. A válaszküldemény szolgáltatás ingyenes, a postaköltséget könyvtárunk fizeti. A település nem élt ezzel a lehetőséggel.

Információs szolgáltatás

A lakosság korrekt tájékoztatását, a könyvtári szolgáltatások népszerűsítését kiemelt feladatunknak tekintjük. Könyvtárunk gyűjti a településekre vonatkozó információkat, melyek mindenki számára elérhetőek a II. Rákóczi Ferenc Könyvtárban.

A Vármegyei Tudástár portálon elhelyezett, innen letölthető biankó plakátok, meghívók és egyéb anyagok közvetlen segítséget jelentenek a könyvtárosoknak. A nyomdai úton előállított propagandaanyagok és a könyvtári épületek homlokzatára került információs táblák szintén az állami támogatásnak köszönhetően készülnek el.

2022-ben folytatódott a szolgáltatóhelyeken lévő állományok feltárása, melynek segítségével a helyi példányok a nap 24 órájában elérhetők a Corvina elektronikus katalógusban. A példányadatozást megelőzően a területi referensek átválogatták az állományt és kezdeményezték az elhasználandó vagy tartalmilag elavult példányok kivonását. 2022-ben a településen **7155** kötet példányadatozása, illetve **435** db dokumentum selejtezése történt meg.

Közösségi szolgáltatások

A lakosság érdeklődésének felkeltése, az olvasáskultúra fejlesztése, a közösségi élet fellendítése érdekében - a könyvtáros és az önkormányzat javaslatait figyelembe véve - rendezvényeket szerveztünk a gyermekek és felnőttek számára.

A település lakossága a **Miskolci Dixieland Band koncertjén** vehetett részt. A koncertre **200 000 Ft** összeget fizetett ki könyvtárunk.

Szakmai képzés, továbbképzés

2022-ben a II. Rákóczi Ferenc Könyvtár munkatársai személyes látogatások alkalmával, e-mailben vagy telefonon többször nyújtottak támogatást, módszertani segítséget a települési könyvtárak számára.

Májusban gyakorlatorientált továbbképzést szerveztünk a vármegye könyvtárosai számára. ahol nemcsak előadásokat hallhattak a résztvevők, hanem csoportmunka keretében gyakorlati feladatok megoldására is sor került. Célunk az volt, hogy a résztvevők megismerjék a 21. század sikeres könyvtári működésének alapjait, és elmélyítsék ezzel kapcsolatos ismereteiket.

Októberben került sor a vármegyei könyvtárosok 16. találkozója Háromhután. Tóth Gabriella, a Gödöllői Városi Könyvtár és Információs Központ munkatársa a „zöld-könyvtárossággal” kapcsolatos tapasztalatait osztotta meg a résztvevőkkel. A szakmai tapasztalatcsere mellett, új módszereket mutattunk be az olvasás megszerettetéséhez, népszerűsítéséhez. Itt került sor – a II. Rákóczi Ferenc Könyvtár által alapított – Pro Bibliotheca díj átadására. A találkozón 69 kolléga vett részt a vármegye településeiről.

Szakmai munkánkban kiemelt hangsúlyt kapott a humán erőforrás képzése, továbbképzése. 2022-ben is arra törekedtünk, hogy a kistépülési munkatársak közül minél többen szerezzenek a jogszabályban is előírt szakmai végzettséget, megteremtve ezzel a minőségi szolgáltatás alapjait. Az akkreditációt követően, 2022 szeptemberében maximális létszámmal indítottuk el segédkönyvtáros tanfolyamunkat. A teljes létszámból öten KSZR-es szolgáltatóhelyről, további egy fő a Területellátási osztályból vesz részt a képzésben.

Eszközbeszerzés

2022-ben az éves terv alapján, rögzített ütemezés szerint fejlesztettük a kistépülési könyvtárak eszközparkját. A vásárolt eszközök a vármegyei hatókörű városi könyvtár tulajdonában maradnak, csak a szolgáltatás részeként kerültek ki a könyvtári terekbe. Az eszközök biztonságos megőrzése a fenntartó felelőssége. A gépek távfelügyeletét, karbantartását a II. Rákóczi Ferenc Könyvtár munkatársai végzik, gondoskodva a rendszer fenntartásáról, a szoftverek jogtisztaságáról, a biztonságos működésről is.

A településre egy **három részes kisasztal szettet**, **2 db szőnyeget** vásároltunk, továbbá egy új **laminálógépet** helyeztünk ki összesen **87 287 Ft** értékben.

Egyéb szolgáltatások

A helyi könyvtáros által megtartott kézműves foglalkozásokhoz **31 750 Ft** értékben biztosítottuk a kreatív alapanyagokat, a napi munkához pedig irodaszereket, nyomtatványokat vásároltunk és juttattunk ki a településre.

ÖSSZEGZÉS

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretében a feladatellátásra biztosított állami támogatás hatékony felhasználásával a lehető legjobb, az adott településeken elvárt szolgáltatásokat igyekeztünk nyújtani az ott élők számára. A gazdaságosságot, hatékonyságot segítette a központi beszerzés, mert így – a magas kedvezményeknek, és az ÁFA visszaigénylésnek köszönhetően – magasabb értékben

tudtuk a szolgáltatásokat biztosítani. A fenntartó önkormányzatok többségével szoros együttműködést sikerült kialakítani. A legtöbb település vezetése elkötelezett a könyvtári feladatok ellátásában, biztosította a megfelelő környezetet, a szolgáltatóhelyek nyitva tartását, elérhetőségét, sokszor plusz anyagi ráfordítással (könyvtár felújítás, festés, karbantartás stb.). A közös munka eredményeként minőségi szolgáltatások érhetők el a földrajzi elhelyezkedéstől függetlenül. A közösségi tér biztosításával a helyi közösségek megerősödhetnek, új közösségek alakulhatnak, nőhet a település megtartó ereje.

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszert nem csupán a központi támogatás szétosztására hozták létre, hanem azért, hogy a szolgáltatóhelyeken fellelhető szakmai tudás, érték hozzáadásával, az intézmény működéséből adódó lehetőségek kihasználásával folyamatosan fejlesszük az elérhető szolgáltatásokat valamennyi érintett település vonatkozásában.

Miskolc, 2023. május 03.

Varga Gábor
igazgató

